

Dammen

TON SIJBRANDS

Zoals aangekondigd (zie de rubriek van 27 januari) behandel ik nog één laatste maal een partij van Harm Wiersma, de veelvoudige wereldkampioen van de jaren 1976–1984. Het betreft evenwel geen partij uit die hoogtijdagen, maar het nog oudere, relatief onbekende duel dat hij in september 1970 in het provinciaal kampioenschap met Sjoerd Visser uitvocht.

De omstandigheid dat Wiersma destijds nog maar 17 was, is echter niet of nauwelijks af te lezen aan de kwaliteit van zijn (omsingelings)spel, want daar mankeert in het geheel niets aan. Wat ook weer niet zó verwonderlijk is wanneer men bedenkt dat het voormalige wonderkind zelfs al op 13-jarige leeftijd de sterren van de hemel speelde: bij zijn debuut in het (senioren) NK 1967 ging hij met de onwaarschijnlijke score van 8 uit 4 van start!

Overigens denke men ook over Wiersma's tegenstander niet te gering. De betreurde Sjoerd Visser (1945–2011) was een begaafd dammer, die tussen 1971 en 1978 liefst vijf keer tot de finale van het nationale titeltoernooi wist door te dringen.

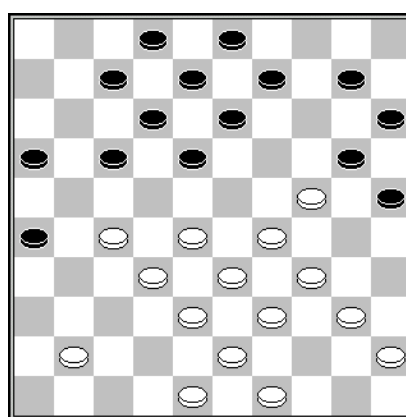
Visser – Wiersma

Friesland 1970

1.33-29 19-23 2.35-30 20-25 3.40-35 17-21 4.44-40 21-26 (het hyper-ambitieuze openingssysteem dat Wiersma hier toepast, staat bij liefhebbers – onder wie schrijver dezes – ook wel als het 'Jumbo-Nirwaans' bekend) **5.50-44 11-17 6.38-33** (zelf pleegt Wiersma met 6.39-33 en 7.44-39 op te bouwen, zoals in zijn partijen tegen Baljakin en Ivanov uit respectievelijk 1995 en 2009; schuilt daarin wellicht de verklaring voor het opmerkelijke feit dat hij zich na 1970 nooit meer van het Jumbo-Nirwaans heeft bediend?) **6...14-20 7.42-38 10-14 8.47-42 5-10 9.33-28** (veel gebruikelijker is 8/9.32-28 enz.; maar de tekstzet zal gelukkig in een even principieel speltype uitmonden:) **9...13-19!?**

10.30-24 19×30 11.35×24 6-11!? **12.28×19 14×23 13.32-28** (veld 33 was uiteraard taboe) **13...23×32 14.37×28 26×37 15.42×31 17-21!?** **16.41-37 9-13 17.39-33 11-17 18.44-39 21-26 19.37-32 26×37 20.32×41 17-21 21.41-37 12-17 22.36-31 21-26 23.31-27 7-12 24.37-32 1-7** (op deze zet kom ik straks nog terug) **25.46-41 4-9.**

Diagram

26.48-42?!

Hierna trekt zwart de beste kansen naar zich toe. Daarentegen was het na 26.27-21! 16×27 27.32×21 (27...26-31 28.41-36 enz.) nog maar de vraag geweest wie er beter had gestaan.

Het is om die reden dat zo-even ook 24...2-7!?! sterk in aanmerking kwam. Want met schijf 2 op veld 1 had zwart in de stand na 29.36×27 kunnen vervolgen met 29...10-14!, bijvoorbeeld 30.48-42 1-6! 31.49-44 6-11!. Wit moet dan wel berusten in het nadelige 32.28-22 14-19 33.42-37 19×30 34.29-23 18×29 35.33×35, daar 32.38-32? zelfs geforceerd verliest door 32...11-17!; men zie:

1) 33.43-38 14-19!! met winst na bijvoorbeeld 34.27-21 19×30 35.29-23 18×29 36.33×35 26-31! 37.21-16 31-36! (38.42-37?? 7-11 +).

2) 33.42-38 25-30!!, in beide gevallen gevolgd door 34...18-22 enz. met – uiteindelijk – doorbraak naar dam.

(Slot volgt)